

# KOMPETANSETILSKUDD TIL BÆREKRAFTIG BOLIG- OG BYGGKVALITET

## Innvilgede søknader 2011 - Miljø og energi

SØKNADER MILJØ OG ENERGI			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Kurt Helgesen	PassivPluss Hammerfest 01	Det skal bygges en enebolig i Hammerfest som passivplusshus. Huset skal ha energiklasse A+ og oppfylle kravene til NS3700.	300 000
SINTEF Byggforsk	REBO	Programmet er basert på en flerfaglig tilnærming og studerer sammenhenger mellom oppgradering av boligkvaliteter som energi og miljø, universell utforming og byggeskikk, investeringskostnader og driftskostnader i eksisterende boligområder og boligbygg. Flerboligbygg utgjør et stort volum av boligmassen i norske byer og tettsteder, samtidig har denne delen av boligmassen betydelige utfordringer knyttet til oppgradering av boligkvalitet. Prosjektet er 4-årig og fikk midler første gang i 2008.	1 500 000
NTNU	Professor II-stilling	Stillingen skal ha et spesielt ansvar for området energi og miljø ved institutt for byggekunst, historie og teknologi ved NTNU. Stillingen skal bla. bidra til undervisningen innen temaene lavenergi boliger og passivhus.	100 000
Framtidens Aktivhus as	Framtidens Aktivhus	Forsøkshus med basis i aktivhusprinsipper bygges i 2011. Huset skal brukes til visning første halvår og fortløpende testing og formidling i 2 år etter ferdigstillelse.	300 000
Hunstad Sør Utbyggingsselskap	Fremtidige energiløsninger på Hunstad Sør	Prosjektet skal definere strategier og utføre vurderinger av aktuelle energisystemer ifht. Energiproduksjon, distribusjon og forbruk i forbindelse med utarbeidelse av ny områdeplan for Hunstad sør.	255 000
NTNU	Energiintegret transformasjon av eksisterende bygninger	Prosjektet skal undersøke muligheter for energi- og miljøvennlig rehab av eksisterende bygninger i 3 case. Sentralt i prosjektet er kunnskapsutvikling i forhold til integrerte løsninger knyttet til energi og formidling av kunnskap om energibruk, miljø- og klimavennlige løsninger.	90 000
Standard Norge	Tilstandsanalyse av byggverk	Prosjektets hovedformål er revisjon av NS 3424 Tilstandsanalyse for byggverk. Innhold og gjennomføring og veileder til denne samt utarbeidelse av underliggende ny norsk standard for bolig.	50 000
Standard Norge	Klassifikasjon i BAE-næringen	Etablere en helhetlig utviklingsplan for det norske systemet av klassifikasjonsstandarder og revidere NS 3457 Bygningstypetabell med veiledning slik at den både harmonerer med de klassifikasjonssystemer som finnes i bransjen og med terminologi definert i IFD Library.	50 000

SØKNADER MILJØ OG ENERGI			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Standard Norge	ISO/TC 59 Byggevirksomhet	Internasjonal deltagelse i ISO TC 59 - Building construction og underliggende komiteer: -sikker internasjonal forankring for resultater fra sentrale norske FoU prosjekter innen blant annet bærekraft, universell utforming og digital byggeprosess (buildingSMART) -skaper viktige kontaktpunkter og nettverk for norske FoU miljø -tilfører norsk BAE næring verdifull kompetanse fra andre internasjonale fagmiljøer. Tilskuddet skal gå til å drive og videreutvikle prosjekter knyttet til ISO/TC 59 og som støtte til deltakere og eksperter for prosjektene. ISO/TC 59 vil også gi bidrag til informasjonsflyt i byggeprosessen gjennom arbeidet med buildingSMART.	200 000
Standard Norge	Livssyklus kostnader	Prosjektets hovedformål er revisjon av NS 3454:2000 Livssyklus kostnader for byggverk - Prinsipper og struktur.	75 000
Arkitektur og designhøyskolen	Tverrfaglig undervisning og utforskende bygging	Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom arkitektur- og designhøyskolen, Sogn Videregående skole, Lavenergiprogrammet, Enova og Oslo kommune hvor målet er å utvikle en tverrfaglig undervisning om passivhus gjennom utforskende bygging av små pilotprosjekt. Prosjektet skal i tillegg bidra med FoU-utvikling av kunnskap og formidling/kunnskapsoverføring til utdanning og byggenæring.	200 000
NAL	FutureBuilt	FutureBuilt skal være et utstillingsvindu både nasjonalt og internasjonalt og er et tiårig program med en visjon om å utvikle klimanøytrale byområder og arkitektur med høy kvalitet. Målet er å realisere en rekke forbildeprosjekter - både byområder og enkeltbygg - med lavest mulig klimagassutslipp.	1 000 000
HAPLO AS	Miljøboliger til alle - fase 1	Haplo har utviklet en metode for å bygge kostnadseffektive, miljø- og klimavennlige boliger som kan gi 8 ganger lavere CO2-utslipp sammenlignet med TEK10 og redusert behov for tilført energi med 2,5 ganger. I prosjektets fase 1 skal en prototype av Haplo-modulen prosjekteres og bygges.	400 000
NAL	Ecobox prosjektdatabase - nasjonalt prosjektbibliotek for forbildeprosjekter	Videreutvikling og formalisering av prosjektdatabasen som prosjektbibliotek for andre nettsteder. Pluss formidling av nye forbildeprosjekt.	300 000
NAL  Ecobox	Ecobox Grønn Verktøykasse - utvikling av tre undervisningsmoduler	Prosjektet skal tilby kurs om energibruk og miljø- og klimavennlige løsninger i boliger og bygg for arkitekter.	100 000
Lavenergiprogrammet	Kunnskapsutvikling og kompetansespredning i byggenæringen	Prosjektet består bl.a. av passivhuskurs, kunnskapsformidling om EU, utvikling av veileder med tiltak for å unngå overtemperatur og formålsdelt energidata.	1 000 000

SØKNADER MILJØ OG ENERGI			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
SINTEF Byggforsk	1 dags konferanse i Oslo: Passivhus - myter og fakta	Prosjektet er en dags-konferanse som skal belyse og bekrefte/avkrefte utfordringer, usikkerheter, fordeler og ulemper med passivhusbygging. Foredragene filmes og tilgjengeliggjøres på nett.	150 000
Universitetsforlaget	Tidsskriftet PLAN 2011	Tidsskriftet PLAN har som mål å være det ledende forum i Norge for informasjon, formidling og debatt om bolig- og byplanlegging og regional utvikling	365 000
SINTEF Byggforsk	Energikonsept for oppgradering av Nordre Gran BRL etter passivhusprinsippet med fokus på energieffektiv varmtvannsberedning	Det skal gjennomføres høyambisiøs energieffektivisering av Nordre Gran BRL på Furuset i Oslo som omfatter 7 blokker med 233 leiligheter og 29 trygdeleiligheter, ferdigstilt i 1977. Konseptet som skal utvikles skal være helhetlig og kostnadseffektivt med oppgradering etter passivhusprinsippet.	320 000
Sørum Økoforening	Økogrend Sørum	Pilotprosjektet består av 30 boenheter med ambisjoner om 0-utslipp og +hus	100 000
Betongelementforeningen	Trinnvis og formidlingsbasert videreutvikling av boligkonseptet TBOX til passivhusstandard	Boligkonseptet TBOX skal videreutvikles til passivhusstandard. Det overordnede målet med prosjektet er oppføring av et boligbygg som forbildeprosjekt og motivasjon for industri og rådgiverbransjen i forhold til mulighetene for utnyttning av termisk masse i betongelementer.	500 000
mod-lab norway as	Modul i massivtre - byggkonsept mod-lab	Prosjektet skal utvikle et byggesystem og bygge en prototype basert på produksjon av volumetriske bomoduler i massivtre med diffusjonsåpne vegger og primært uten balansert ventilasjon. Flere moduler satt i system tilfredsstiller passivhusstandard ev. +hus/aktivhus.	100 000
Narvik Bolig Bygge Lag	Kunnskapsformidling om bærekraftig bolig og byggekvalitet for rehabilitering i boligprosjekt	Prosjektet skal, med utgangspunkt i gjennomføringen av en pilot, utvikle en modell for uu, energi- og klimavennlig rehabilitering av boligblokker.	310 000
Helene Thorstensen	Gammelt hus - minimalt energiforbruk	Et eldre verneverdig trehus med høyt energiforbruk skal rehabiliteres ned mot passivhusstandard. Forprosjektet skal vurdere mulige løsninger og prosjektere rehabiliteringen.	100 000

**SØKNADER MILJØ OG ENERGI**

Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Stavanger kommune	St. Johannes barnehage - Nybygg og totalrehabilitering lavenergibygg	Det planlegges en barnehage som skal bestå av et nybygg og et rehabilitert lavenergibygg - begge i energiklasse B. I den forbindelse skal det gjennomføres et arbeidsverksted for å spre kunnskap om ambisiøs bygging/rehab og forankre ambisjonene hos aktørene.	50 000
Rindal kommune	"Rindal vest" (Bo i Rindal - kreative boløsninger)	På Rindal Vest skal det bygges et nytt leilighetsbygg og et nytt flerbrukshus med passivhusstandard med massivtre og trebasert isolasjon. Prosjektet er pilotprosjekt i BB2012.	250 000
Norgeshus AS	Passivhuset Løvset	Eneboligen skal bygges som passivhus og vil være en arena for læring hvor det gjøres kontinuerlig vurdering av alternative løsninger og strategiske valg på gunstige løsninger under planlegging/prosjektering. Prosjektet skal dokumenteres med film og egen nettside.	130 000
Steinkjer kommune	PlussHus - Steinkjer hovedprosjekt	Prosjektet omfatter utvikling av tekniske systemer mht infrastruktur, kombinasjon av systemer knyttet til bygningskonstruksjoner, ventilasjon, belysning osv. i et PlussHuskonsept. En sentral målsetning er å utvikle kommersialiserbare løsninger og formidle resultatene.	200 000
Østfold fylkeskommune	Forprosjekt - energieffektivisering gjennom rehabilitering av eksisterende bygg	Prosjektet er en skolebygning som skal rehabiliteres og bli et demonstrasjonsbygg, en forsknings- og undervisningsarena og et utstillingsvindu for industrien for å vise potensialet som er mulig å hente ut på energieffektivisering av eksisterende bygg.	150 000
Ivar Grøneng og Anne-Beth Skrede	Nullenergihus i Heimenvæien 4	Prosjektet skal etablere en brukerdefinert demonstrator for utprøving av beste tilgjengelige teknologi for å realisere et fungerende nullenergihus i østlandsklima.	300 000

**30 prosjekt****8 945 000**

## Innvilgede søknader 2011 – Bærekraftig byggeskikk

SØKNADER BÆREKRAFTIG BYGGESKIKK			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Høgskolen i Gjøvik	Byggeskikk, estetikk og stedsforming, oppdatering av undervisningsmateriell utviklet i samarbeid med Husbanken	Byggeskikkurset ved HiG har vært i drift noen år, og behovet for oppgradering og nylansering er stort. Kurset retter seg mot praktikere, byggesaksbehandlere og planleggere i både offentlig og privat sektor. Oppgradering av kurset inngår i Husbankens strategiske arbeid med byggeskikk, der samarbeid med utdanningsinstitusjoner er en av hovedstrategiene.	230 000
SINTEF Byggforsk	Revitalisering og digitalisering av byggeskikksirkelen	Byggeskikksirkelen har vært populær, er enkel og pedagogisk lagt opp og egner seg også som opplæring av politikere. Sirkelen trenger en opprusting for også å fylle fremtidige behov. Er et utfyllende element i kunnskaps-spredning og utvikling i forhold til byggeskikk. Brukes både i praksis og i opplæring.	320 000
Iveland	Kurs i fremtidens bomiljø og byggeskikk	Iveland er en BLEST-kommune som har gjennomført sine planer forbilledlig. De ønsker nå å utvikle et kurs basert på sine erfaringer fra BLEST, som skal ivareta kunnskapen både for egen og andre kommuner, spesielt på prosess i denne typen omfattende plan- og utviklingsarbeid.	200 000
Lyskultur	Utvikling av nasjonal veilder om bruk av lys i by- og stedsutvikling	Samarbeid mellom MD, KR D, Husbanken m.fl. om veileder for bruk av lys i by og stedsutvikling.	50 000
Drammen kommune	Erfaringsbasert master innen bomiljø, by- og stedsutvikling	Inngått samarbeid mellom UMB, Drammen kommune og Husbanken om utvikling av en erfaringsbasert master innen by- og stedsutvikling med fokus på brukerperspektivet, medvirkning og prosess. INSAM engasjert som prosjektledelse. Inngår i Husbankens strategi for byggeskikkarbeidet. Planlagt oppstart høsten 2012.	300 000
Imislund	Åpne tanker	Prosjektet skal få i gang en prosess rundt stedsutvikling på Stornes, et nedlagt tankanlegg i Hammerfest kommune. For å nå ut til mange og skape debatt skal de ta i bruk virkemidler som visuell kommunikasjon, workshops og media.	100 000
<b>6 prosjekter</b>			<b>1 200 000</b>

## Innvilgede søknader 2011 - Framtidens Byer

SØKNADER FRAMTIDENS BYER			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Stavanger kommune	Husabøryggen bofellesskap - 24 omsorgsboliger passivhus	Husabøryggen bofellesskap blir et nybygg for 24 omsorgsboliger. Det legges klare føringer for at det skal bygges med krav til energiklasse, i miljøriktige materialer, mest mulig trekonstruksjoner, energieffektive løsninger og smarthusteknologi. Passivhusstandard NS 3700 legges til grunn for planleggingen av prosjektet.	280 000
Hordaland fylkeskommune	Energisparing og mer klimavennlig energibruk i eksisterende bygninger i Hordaland	Samarbeidsprosjekt mellom Hordaland fylkeskommune, UiB og Bergen kommune, hvor målet er å redusere energibruken i bygningsmassen til de involverte aktørene i tråd med klimaplanen for Hordaland (20% reduksjon i energibruk i bygninger innen 2020). Det skal gjennomføres energioppfølging, kompetansespredning internt og eksternt om klimavennlig bygging og rehabilitering, drift og vedlikehold. Arbeidet koordineres av innleid prosjektleder (2 år).	100 000
Stavanger kommune	Rosevang familieboliger	Rosevang skal bebygges med 53 rekkehusboliger og 13 leiligheter i passivhusstandard, energimerke A og i miljøvennlige materialer. Hele området får universell utforming. Prosjektet inngår i tillegg i et områdeløft i Stavanger kommune.	250 000
Sandnes kommune	Mulig metode for å redusere energibruk og oppnå plussstandard	Prosjektet skal gjennomføre analyse med simulering av 2 barnehager for å se på mulige tiltak. Målet er å sette standard for kostnadseffektiv og energibevist oppgradering av barnehager.	300 000
Porsgrunn kommune	Heistad barneskole, nybygg - supplement til passivhusteknologi: Varmegjenvinning, gråvann - samvirke med solfangere og solcelleanlegg lokalt.	Heistad barneskole skal bygges med passivhusstandard. Prosjektet vil være et supplement til passivhusteknologi med tanke på energiproduksjon, gjenvinning osv.	500 000
Trondheim kommune	Brøset - planlegging og realisering av en klimanøytral bydel i Trondheim	Trondheim kommune deltar i Framtidens byer og forskningsprosjektet "Toward carbon neutral settlements. Processes, concept development and implementation" med planlegging og realisering av et karbonnøytralt boligområde på Brøset som case. Prosjektet startet opp i 2008.	500 000
Trondheim kommune	Kompetanseutviklingsprosjekt "Bærekraftig miljø- og materialkompetanse til byggenæringen i Trondheim/ Trøndelag" gjennom TREbyen Trondheim	Prosjektet skal bidra til kompetanseutvikling om miljø og bærekraftig byggepraksis, synliggjøre aktuelle løsninger og verktøy, bidra til realisering av pilotprosjekter og dokumentere og formidle erfaringer fra disse.	475 000

SØKNADER FRAMTIDENS BYER			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
NTNU	Convincing the sceptics, mobilizing the supporters, supporting the planners: Organizing extensive and robust user support for the Brøset development.	Prosjektet skal opprette et brukerpanel som skal støtte planleggere, designere og utviklere av Brøset-området, og en prøvebolig som skal fungere som visningshus og laboratorie for testing.	500 000
Fredrikstad kommune	Mulighetsstudie for FMV området i Fredrikstad	FMV området skal utvikles til et område med høy miljøprofil med bærekraftige løsninger, samt meget høy kvalitet i arkitektonisk formgivning og design. Studien skal bidra til å bygge kunnskap om hvilke muligheter som ligger på FMV området innenfor satsningsområdene i Framtidens byer.	100 000
Tromsø kommune	Energiriktige hus	I forbindelse med planlegging og prosjektering av flere nybygg med passivhusstandard, skal Tromsø kommune spre kompetanse i internt i kommunen og til byggebransjen i regionen. Tilskuddsmidlene skal bidra til kompetansespredning og kvalitetssikring gjennom fagkompetanse. Dagseminar, frokostmøter og lignende vil bli arrangert og tilbudt til en rekke aktører som kan ha utbytte av å delta.	500 000
Kristiansand og omegn boligbyggelag	Utvikling av beboerprosesser som motiverer til oppgradering av eldre leilighetsbygg - uu, passivhus og lavenergistandard	Prosjektet skal utvikle og teste ut alternative prosessmodeller for kartlegging, gjennomføring og oppfølging/evaluering i forbindelse med rehabilitering av eksisterende boligmasse.	300 000
Skien kommune	Mosaikk, boligprosjekt Skistredet 7	Mosaikk skal stimulere til gjenbruk av de gamle byrommene og bygningene i Skien sentrum og skape en god by å bo i med gode bokvaliteter som grønn by, rikt kulturliv, historiske bygg og et sosialt liv i byrommene. Prosjektet skal bidra til at Skistredet 7 blir et forbilde for byggeskikk og byboliger i Norge; dette ved å fokusere på høy kunstnerisk og arkitektonisk kvalitet ved bygging av nytt i gammelt.	250 000
<b>12 prosjekter</b>			<b>4 055 000</b>

## Innvilgede søknader 2011 - Universell utforming

SØKNADER UNIVERSELL UTFORMING			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
<b>Handikaporganisasjoner</b>			
Norges blindforbund	Universell utforming med spesielt fokus på synshemmede og eldre	Blindeforbundet søker støtte til 3 prosjekt: 1. Et nytt veiledningshefte for tilgjengelighet og uu 2. Boken "Et inkluderende samfunn", oppdatering og på nett 3. Utarbeidelse av eget veiledningsmaterieell for nye brukerrepresentanter til kommunale råd.	935 000,-
Norges astma- og allergiforbund	Universell utforming for miljøhemmede i barnehage, skole og bolig - fra kunnskap til handling	NAAF ønsker å utvikle et web-vertøy som skal gi brukeren hjelp til å omsette kunnskapsbaserte råd og anbefalinger til praktisk handling. Løsningen skal bl.a. inneholde enkle sjekklister som kan brukes ved planlegging av nybygg/ boliger eller ved befaring/ vernerunder i eksist. bygg. Sjekklister skal bl.a. basere seg på veilederen Universell utforming for miljøhemmede.	450 000,-
Norges Handikap forbund	Utviklings- og informasjonsprosjekt	Et prosjekt og brosjyre som kombinerer helheten med detaljer i toalett og badrom ifm publikumsbygg.	265 000,-
Norges Handikap forbund	Opptrykk brosjyre	Brosjyren "Hva er universell utforming?" skal vise forskjellen mellom tilgjengelighet og universell utforming.	49 000,-
Norges handikap forbund ungdom	Boligkurs	Årlige kurs. Ungdom i etableringsfasen med nedsatt funksjonsevne skal få kjennskap til rettigheter og regelverk, kunne beskrive behov og vite hvor en skal henvende seg ift søknadsprosess på lån og tilskudd.	80 000,-
<b>KS, Fylkeskommuner, kommuner</b>			
Kommunenes Sentralforbund	Lønn til rådgiverstilling	Bidrag til lønn til rådgiverstilling for arbeidet med uu gjennom KS.	625 000,-
Oppland Fylkeskommune	Kompetansebygging innenfor uu i kommunene	Målet i 2011 er å løfte Otta som regionsenter ift uu ved å bruke Otta som case og læringsarena for kartlegging av behov og tiltak i et kommunesenter. O.fylkeskom. vil i samråd med Sel kom gjennomføre en anbudskonkurranse. Oppdraget vil være å redegjøre for kriterier og metodikk som benyttes, foreta en faktisk kartlegging av de off. uterom med tiltaksliste og lage et opplegg for kommunens kvalitetssikring av prosjekter.	40 000,-
Nordland Fylkeskommune	Prosjektleder	Det er ønskelig å stimulere til større fokus på universell utforming i de 3 nordligste fylkene. Bodø viser stort engasjement.	400 000,-
Hamar kommune	Formingsveileder for universell utforming	Veilederen skal være premissgivende for sentrumsutviklingen når gater, fortau og plasser skal rustes opp og vise hvordan man skal ivareta hensyn til alle brukergrupper når det gjelder uu. Målet er å gi et helhetlig preg når det gjelder hovedform, materialbruk og møblering mm som et ledd i å gi sentrum en identitet tilpasset de lokale forhold i Hamar sentrum.	80 000,-



SØKNADER UNIVERSELL UTFORMING			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Bergen kommune	Frokostmøter	Bergen kommune arrangerer en rekke frokostmøter ifm Fremtidens byer, og har også fokus på universell utforming.	8 000,-
Granvin herad	Arkitektkonkurranse	Søknaden gjelder tilskudd til arkitektkonkurranse ifm utvikling av sentralt område på Eide i Granvin. Området skal utvikles for nærings- og boligareal og sees i sammenheng med behovet for boliger for unge etablerere, vanskeligstilte og eldre med behov for egnet bolig.	200 000,00
<b>Høgskoler, forskning, utdanning</b>			
Høgskolen i Buskerud	Lysets betydning for en god alderdom	Prosjektets hensikt er å undersøke hvorvidt en optimering av lysforholdene i hjemmet vil bidra til å øke eldres muligheter for å bo lengre i eget hjem. Hovedmålet er å studere lysets betydning for funksjonsnivå, helse, trivsel og livskvalitet blant hjemmeboende eldre samt å bidra til utvikling av retningslinjer for universell utforming av belysning i hjemmet. Del 3 av prosjektet er intervensjonsdelen, der innsamlet kunnskap og analysert data skal testes ut. Høgskolen i samarbeid med produsenter vil teste ut belysning i eldres boliger og se om det påvirker de daglige funksjonene, trivsel og helse.	500 000,-
Høgskulen i Sogn og Fjordane	Tun+ universell utforming i ulendt terreng	Det pågående FoU prosjektet er finansiert av KRD og SogFj. Fylkeskom. I to områder prøves ut en alternativ utbyggingsmodell for boligområder basert på moderne miljøløsninger og klyngetunprinsippet og med sterk vekt på steds- og naturtilpassing. Prosjektet har fått støtte gjennom Bulyst. Det søkes nå støtte til å gå videre detaljprosjektering ift uu (seniortun).	225 000,-
Høgskolen i Bergen	Laboratorium for undervisning	Det er et stort behov for kunnskaps- og kompetanseheving på teknologi i helsevesenet. HiB ønsker å styrke den helsefaglige utdannelsen ved å bygge opp et areal på ca 50m2 til å illudere en leilighet der forskjellig teknologi kan vises og prøves ut. Beslutningstakere i kommunene vil være velkommen inn å se. HiB har kontakt med leverandører som kan vise ulikt utstyr.	400 000,-
Stiftelsen Sintef	Tilgjengelig bolig - anvisning i Byggforskserien	Prosjektet har som mål å utarbeide anvisninger for tilgjengelighet i bolig. Anvisningene vil med tekst og illustrasjoner tydeliggjøre forskrifteskrav på ulike nivåer når det gjelder tilgjengelighet, og vise eksempler på gode løsninger. Anvisningene vil inngå i Byggforskserien sin serie for Planlegging.	400 000,-
Stiftelsen Sintef	Overganger ute/inne som oppfyller krav i TEK 10	Sintef ønsker å undersøke et utvalg av utførte løsninger på overgangene ved inngangspartier og balkonger. En påfølgende workshop der aktørene i byggeprosessen er samlet vil bidra til bedre kunnskap om, og implementering av, tekniske løsninger som oppfyller kravene til uu og tilgjengelighet i TEK 10. Anvisninger vil inngå i Byggforsk kunnskapssystemer.	400 000,-

SØKNADER UNIVERSELL UTFORMING			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Standard Norge	Veifiningsystem	Utarbeiding av et veifiningsystem for blinde og svaksynte. Målgruppen er de prosjekterende og driftsansvarlige av bygninger og anlegg.	150 000,-
Standard Norge	Digitale regelsjekkere	Prosjektet skal utarbeide forslag til konkrete regelsett for direkte beregning av areal og volum og automatisk kontroll av krav til universell utforming av bygninger.	200 000,-
Standard Norge	Oversettelse av NS for bygg til engelsk	Hensikten med oversettingen er å nytte disse i internasjonalt standardiseringsarbeid.	100 000,-
Senter for eiendomsfag as	Tilrettelegging av studietilbud	Senter for eiendomsfag er et privat eid undervisnings- og utdanningselskap. Søknaden omhandler tilrettelegging og evt. utvidelse av eksisterende studietilbud med fagområdene universell utforming, god byggeskikk og energi og miljø for byggeprosjekter, samt kartlegging av eksisterende litteratur og utarbeidelse av læremateriell og kompendier til bruk i undervisningen.	400 000,-
<b>Kurs, seminar, konferanser</b>			
Internasjonal konferanse om universell utforming 2012	Konferanse UD2012	I tildelingsbrevet for 2011 er det i kap.581, post 77, stipulert at Husbanken skal støtte konferansen med inntil 350 000,- i 2011. Det søkes samtidig tilsvarende beløp for 2012.	700 000,-
Norsk Form	Morgendagens eldre vil bo der andre bor	Nasjonalt konferanse om omsorgsboliger for morgendagens eldre 19.01.2012. Første del tar utgangspunkt i forskning og erfaring fra dagens bygg og diskuterer planlegging ift fremtidens behov, planstrategier, tverrsektorielt samarbeid og integrering i arbeidet med kommuneplan. Andre del ser på nyteknisk av lokaliserings, boformer og løsninger gjennom presentasjoner av konkrete prosjekter og planer der det er lagt vekt på sentral beliggenhet, gode rammer for sosiale og kulturelle aktiviteter osv.	100 000,-
Norske Boligbyggelags landsforbund	Bo bedre og lengre i blokk	Seminarserien Brrrettslaget i samarbeid med Enova og NBBL.	618 000,-
Norske Boligbyggelags landsforbund	Bo bedre i borettslag og sameier	NBBL sammen med HB, Enova og boligbyggelagene holdt seminarrekke Brrrettslaget med formål å få i gang rehabiliteringsprosjekter som ivaretar fremtidige energi- og tilgjengelighetskriterier. Ekstra støtte til å holde tilsvarende seminar i Drammen, som ikke var med i opprinnelig plan.	200 000,-
Norske Boligbyggelags landsforbund	Etterinstallering av heis i lavblokk-bebyggelsen	Det skal utvikles et prosjekt som skal gjennomføres i løpet av 2012. Prosjektets mål er å bidra til å øke etterinstalleringer av heis i den eksisterende lavblokkbebyggelsen.	453 000,-
Norsk forening for ergonomi og human factors	Lysdesign dagene	Det søkes støtte til et 2 dagers seminar om lys for å øke forståelsen for, og betydningen av god belysning i tillegg til å vise at det finnes kunnskap som kan legges til grunn for design av gode lysmiljøer. Tema som "Eldre som brukergruppe" og "Er intensjonene bak universell utforming realiserbare?" er inkludert.	15 000,-

SØKNADER UNIVERSELL UTFORMING			
Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Det Norske Hageselskap	Kurs: Boligplanlegging i byområder	Kursene går over tre dager. Fokus skal være på uu, helse, boligsosialt perspektiv og bærekraftig boligplanlegging. Kurset skal presentere ulike analyseredskap som skal gi et bedre planleggings- og beslutningsgrunnlag og skal gi eksempler på arbeidsmetoder for å oppnå de nevnte kvalitetene i praksis.	500 000,-
Hageselskapet i Sogn og Fjordane	Hus, hage og felles nærmiljø	Hageselskapet søker tilskudd og inviterer til samarbeid om seminar. På 2 regionale dagssamlinger våren 2011 vil hovedvekt være på private og felles oppholdsplasser med fokus på uu og tilgjengelighet. Formålet er å gi informasjon og inspirasjon gjennom gode eksempler.	40 000,-
Stavanger Arkitektforening	Arkitekturguide for Stavanger og Sør-Rogaland	I anledning av at SAF er 75 år og NAL har hundreårssjubileum har SAF valgt en redaksjonskomite som har i oppdrag å lage en arkitektguide som de ønsker å få utgitt i jubileumsåret.	100 000,-
Bybo	Slettebakken Syd, Årstad bydel i Bergen. Pilotprosjekt	Boligprosjekt, pilotprosjekt uu - smarthusteknologi. Bybo as planlegger sammen med Siemens å prosjektere og pilotbygge et boligprosjekt med ca 100 enheter som er tilrettelagt for tekniske løsninger som bidrar til at eldre kan bo lengre hjemme i egen bolig. Dette har stor gjenbruksverdi i både bygge- og helse-/velferdsbransjen. Målsetningen er å bygge en god pilot/ visningsbolig og samtidig tilrettelegge for løsninger til alle boligene som en fremtidig kvalitet for alle kjøpere i prosjektet.	750 000,-
Norsk Form	Innhenting av erfaringsbasert kunnskap om sammenhengen mellom omgivelser og livskvalitet innen eldreomsorgen	Viderføring av prosjekt. Norsk Form har utarbeidet en oversikt over nye og utradisjonelle modeller for omsorgsboliger. Publikasjonen "Eldre i sentrum - bedre omsorgsboliger for de nye gamle" ligger bl.a. på Husbankens nettsider. Det er plukket ut fem prosjekt som man ønsker å gå videre med. Arbeidet innebærer kontakt med de aktuelle kommunene, utsendelse av spørreskjema og innhenting og systematisering av informasjonen.	75 000,-
Siemens Building Technologies	Pilotprosjekt	1. Velferdsteknologi i omsorgsboliger og lignende. 1.Opprusting av system i Hjelmeland kom. 2. Installasjon i eksisterende boliger på Nordstrand, Oslo. (Kirkens bymisjon) 3. Ny søknad til uavhengig evaluering.	890 000,- Formål 2 Evaluering 152 000,-
DES-Norge	Informasjons-prosjekt 2012-2014	Støtte til samlinger og informasjon.	150 000,-

## SØKNADER UNIVERSELL UTFORMING

Søker	Tittel	Beskrivelse	Tilskudd
Norgeseiendom AS	Nordahl Brun Arkitekt-konkurranse	Konseptet er å rehabilitere eldre boligblokker finansiert ved påbygg i høyden, lette konstruksjoner, uu og lavt energibehov. Prosjektet skal være forbildeprosjekt for de fem andre blokkene i Nordahl bruns gate og for andre lignende blokker med behov for rehab, etterisolering og potensial for påbygg. Det skal utarbeides prosjektprogram, underlag og gjennomføring av ARK-konkurranse.	250 000,-
Teknisk Natur- vitenskapelig forening (IP)	Kompetanseplan for prosjekterende	Målet er å utarbeide en kompetanseplan om uu innen bolig, bygning og uteområder, nye og eksisterende. Planen skal beskrive hvilken kompetanse prosjekteringsfagene skal besitte innen uu, og legge til rette for en målrettet kompetansebygging innen sektoren. Planen kan bl.a. benyttes som grunnlag for å utarbeide kurs, kursmateriell og poenggivende studier. I styringsgruppen deltar rep fra BE, NAL, Tekna og AIN.	117 760,- 120 000,-

35 prosjekter

11 137 760,-